

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 1 juli 2022 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de reiskosten alsmede de verblijfkosten in het buitenland en de kosten van prostitutiebezoek aldaar.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op geneeskundige zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Verzoeker heeft bij verweerder vergoeding gevraagd voor een verblijf in het buitenland in verband met 'winterjeuk'. Verzoeker krijgt jeukaanvallen in de winter wanneer hij het warm heeft door sporten of de verwarming die te hoog staat. De enige oplossing volgens verzoeker is dat hij van oktober tot en met maart/april in een land met een warm klimaat verblijft. Daarnaast vraagt verzoeker een vergoeding voor de reiskosten en prostitutiebezoek in het buitenland. Verzoeker geeft aan dat hij een hoog testosteronniveau en een sterke sexdrive heeft, en tot tien keer per dag masturbeert. Verzoeker voert aan dat het e.e.a. valt onder verblijf, geneeskundige zorg en verpleging en verzorging.

Verweerder vergoedt het verblijf in het buitenland, de reiskosten en het prostitutiebezoek niet. Verweerder geeft hierbij aan dat de aangevraagde zorg geen zorg is die vergoed wordt vanuit de zorgverzekering.

Juridisch kader

Geneeskundige zorg

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Bzv omvat geneeskundige zorg, zorg zoals huisartsen, medisch-specialisten, klinisch-psychologen en verloskundigen die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'. Het criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.

Verpleging en verzorging

Verpleging en verzorging omvat zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden waarbij die zorg verband houdt met de behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop.¹

Verblijf

Onder de Zvw vallen meerdere vormen van geneeskundige zorg waarbij verblijf nodig is.² Bijvoorbeeld verblijf in een ziekenhuis, een revalidatie-instelling, of een GGZ-instelling. Tijdens dit verblijf is de medisch-specialist verantwoordelijk voor de zorg voor de patiënt. Ook kent de Zvw het eerstelijnsverblijf. Binnen het eerstelijnsverblijf draagt een huisarts, specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten de medische verantwoordelijkheid voor de patiënt.

Beoordeling

De informatie in het dossier is juridisch beoordeeld.

Reiskosten en verblijf in het buitenland

Verzoeker heeft last van 'winterjeuk' van oktober tot maart/april. Daarom wil verzoeker in die periode in een land met een warm klimaat verblijven. Er is in het geval van verzoeker geen sprake van geneeskundige zorg waarbij verblijf in een zorginstelling nodig is. Het verblijf in het buitenland en de reiskosten komen derhalve niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Prostitutiebezoek

Verzoeker geeft aan dat hij een te hoog testosteronniveau en een sterke sexdrive heeft, daarom wil verzoeker een vergoeding ten laste van de basisverzekering voor prostitutiebezoek.

Zorg die 'pleegt te worden geboden' betreft - kort gesteld - zorg die de beroepsgroep van de in de regelgeving genoemde zorgverlener rekent tot het aanvaarde arsenaal van zorg en die geleverd wordt op een wijze die de betreffende beroepsgroep als professioneel juist beschouwt. In de regel kan aan de hand van de richtlijnen en de standaarden van de beroepsgroep worden vastgesteld of sprake is van zorg die de beroepsgroep 'pleegt te bieden'.³

Prostitutiebezoek is geen zorg zoals huisartsen, medisch-specialisten, klinisch-psychologen of verloskundigen plegen te bieden. Er is geen sprake van geneeskundige zorg in de zin van de Zvw. Ook is geen sprake van zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden die verband houdt met geneeskundige zorg. Vergoeding ten laste van de basisverzekering is daarom niet mogelijk.

Conclusie

Er is geen sprake van geneeskundige zorg in de zin van de Zvw. Het verblijf in het buitenland, de reiskosten en het prostitutiebezoek komen niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

¹ Art. 2.10 Bzv

² Art. 2.12 Bzv

³ Rapport: Betekenis en beoordeling criterium 'plegen te bieden', te raadplegen via:
<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/rapport/2008/11/17/betekenis-en-beoordeling-criterium-plegen-te-bieden>

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Het verblijf in het buitenland, de reiskosten en het prostitutiebezoek vallen niet onder de basisverzekering.